

Under röd flagg

Veckorevy.

Prenumeration i Stockholm:
Till årets slut 1: 60, halfår
1: 10, kv. 60 ö., mån. 20 ö.

UTGIFVARE: HINKE BERGEGREN.

Prenumeration i landsorten
Till årets slut 1: 80, half
år 1: 20, kvartal 70 öre

N:r 5.

Söndagen den 12 april

1891.

Innehåll: Genom eget arbete blir man icke rik. — Murareffickan. — Kan det komma godt af ondt. — Till de unga proletärerna. — Under lien. — Siffror tala. — En bild af det lagliga tjufteriet. — Exklusionen i Malmö socialdemokratiska förening.

Ut från fabriker och verkstäder!

Alle man ur huse — 1 Maj!

Om ock en smula oenighet, om hvad demonstrationen gäller, uppstått, nu då dagen randas, är tvisten som bortblåst. Enhvar, man och kvinna, måste använda de par veckor, som ännu äro kvar, att agitera för att få största anslutning till demonstrationen. Kom ihåg: en hvar tager sin kamrat, sin vän med sig.

Här och hvar, öfverallt där det demonstreras 1 maj är lösen:

Ut från fabriker och verkstäder!

Genom eget arbete blir man icke rik.

Sedan lång tid tillbaka ha förhållandena utvecklat sig så, att det icke längre är möjligt, att genom eget arbete — äfven om det är aldrig så produktivt — förtjäna mer än som är nödvändigt för att lefva.

Hvad handarbete angår, är detta bokstafligt sant; när fråga är om tankearbete är det i allmänhet sant, om det också fins undantag.

Den, som arbetar och endast begagnar sin egen arbetskraft, kan knappast försörja sig; vill han förtjäna pengar, så måste han »syselsätta» d. v. s. utsuga andra människor. Ju flere pärsoner han kan sysselsätta, dess större utsikt har han att förtjäna pengar. Men om man genom eget arbete icke kan mer än uppehålla lifvet, men genom användandet och förbrukandet af andras arbetskraft blir i stånd att förtjäna pengar, så fodras det icke mycken skarpsynthet för att inse, att våra kapitalisters stora inkomster äro produkter af andras arbete. Det, som förtjänas och samlas ihop genom industri, handel, spekulation och finansoperationer, är produkten af andras arbetskraft. Hyra, ränta, afkastning och spekulationsvinst äro icke produkter af den pärsons arbete, som åtnjuter dessa inkomster, utan de äro produkten af andras arbete.

Det är väl att märka, att vi tala från en högre och kritisk ståndpunkt, icke från den såsom själfklar och oföränderlig betraktade privatkapitalistiska. De privata egendomsförhållandena rätta sig noggrant efter de nationalekonomiska system, som vid hvarje gifven tidpunkt behärskar världen. Den störste filantrop kan i sina privata egendomsförhållanden och i sitt hand-

lingssätt hvad dessa angår icke göra sig helt och hållet fri från inflytande af det härskande produktionssystemet. Är han köpman, så kan han icke drifva sin affär, om den icke ger avangs, har han hus att hyra ut eller kapitaler att låna ut, så kan han kanske vara måttlig i fråga om ränta och hyra, men man kan icke fordra, att han skall hyra ut sitt hus för intet och låna ut sina pängar för intet. Det nu härskande produktionssystemet är nu en gång grundat på utbytet af andras arbete; och deras sträfvan, som vilja söka förbättra den arbetande klassens ställning, måste gå ut på att afskaffa detta system. Då denna sträfvan riktas mot parsoner, är den berättigad endast i fall dessa parsoner tillskans sig fördelar, som icke ens under de nuvarande förhållandena kunna rättfärdigas.

Det fins säkert många, som stöta sig på sådana uttryck som »arbetsut-sugning». »Har icke jag också ett tungt arbete?» frågar t. ex. en handelsresande. »Är då det jag gör icke något arbete?» säger en advokat o. s. v. Jo, de ha ett tungt arbete. T. o. m. spekulanten, i hvars hufvud den ena planen jagar den andra och som utför sina planer under sorger och vedermödor, har också på visst sätt ett tungt arbete. Men ur nationalekonomisk synpunkt kan endast det arbete, som är nödvändigt, bli betraktat som nyttigt, d. v. s. såsom arbete, som är nödvändigt för det allmänna. När skomakaren gör en sko, så blir det en sko *mer* i världen; men när en redan färdig sko går igenom ett dussin händer, så blir den alltid samma sko och intet nytt åstadkommes genom köp och försäljning, huru mycken nytta än den enskilde kan ha däraf. Om en resande säljer åt en handlande tio dussin skor, så betyder det endast, att en annan *icke* fick sälja dem, men det betyder icke, att i det stora hela tio dussin skor mer blefvo förfärdigade och utslitna. Advokatens arbete är — sett ur den högre synpunkten af de möjliga bästa förhållanden — värdelöst för det mänskliga samhället, ty det tjänar endast till att afgöra stridigheter, som icke inträssa samfundet och som icke skola förekomma under en bättre samfundsordning. Läkarens arbete däremot är nyttigt, ty den enskildes kroppsliga hälsa kommer samhällets allmänna utveckling till godo. Dessa exempel kunna ökas efter behag. Allt på spekulation grundat arbete är nu under det privatkapitalistiska systemet visserligen mycket väl förklarligt och till och med alldeles oumbärligt under detta system, men ur en framtids-skådande kritisk ståndpunkt *värdelöst*, ty det frambringar ingenting, utan kastar endast boll med förut befintliga värden.

Det är under det nuvarande nationalekonomiska system — d. v. s. det sätt på hvilket man producerar och på hvilket utbytet af varorna eger rum — icke endast förhållandet, att så stor mängd af arbete rent af värdelöst bortkastas, utan det är äfven faktiskt så, att det *nyttiga* arbetet *utsuges* af det *onyttiga*. Det värkligt nyttiga, det nödvändiga arbetet blir dåligt betalt, och det enligt vår mening värdelösa arbetet lönar sig bäst. Detta förhållande är icke endast skadligt för mänskligheten utan äfven orättvist och i längden icke förenligt med det allmänna framåtskridandet.

Den nuvarande samhällsordningen måste därför ändras, den kräfver alltför mycket arbete till ingen nytta — och den kastar all rikedom just till de samhällsklasser, som kunna undvaras, ja, som äro helt och hållet ovärksamma, under det att *det värkligt nödvändiga och nyttiga arbetet lämnar dem, som utföra det, utfattiga och förkrympta.*

(Berl. Volkstr.)

Murareflickan.

Slå eau de Cologne på er näsduk, min fru,
Sätt på er pinznez'n min fröken;
Min herre kom närmre och titta på mig,
Ni är väl ej rädd för spöken.

Tar jag mig ej bra ut i vinterns dar
Så här, hölj'd i mycket lumpor?
Och se så charmanta vador jag har,
Ja formliga läggas i strumpor.

Min kjortel är styf utaf lera och bruk
Och räcker knappast till knäna.
Så klädda ni finge väl rent af slag,
Eller hur mina damer väna?

Bäst till min fördel jag tar mig ändå
När vi uti »bygget» rasta,
Där plumpaste skämt ej är plumt nog åt mig,
Där ej grofheter nog kan man kasta.

Omringad af karlarnes råa hop,
Så såld som man gärna kan bli det,
Å! där kan jag säga så fula ord
Och visa — så långt ni tål si det.

Ja men mitt herrskap, jag är ett djur!
Det har jag dock jämt ej varit;
Jag var nog en flicka lik andra en gång,
Fastän den tiden nu farit.

Då gick äfven jag så sedig och mild
Och kunde för orätt bäfva,
Och trodde att jag var en mänska också
Med rätt att få mänskligt lefva.

Jag hade ett känsligt sinne jag med?
En själ som tillgifvenhet kräfde;
Jag sjöng, full af hopp, från morgon till kväll
Och på framtidens slöja jag väfde.

Min längtan låg till att odla min smak
Min kärlek det sköna sökte,
Och konstens tempel, på fattigmans plats,
Rätt ofta mitt vetande ökte.

Och o! hur det slog af jubel mitt bröst,
När ände det blef på dagen,
Då sprängde min tanke sin fängseldörr,
Då var timmen för hälsomål slagen.

Och sökande flög min ande omkring
I idéernas vida rike.
Och lyssnade tjusad till stormännens röst
Och drömde sig deras like.

Min dröm var alltid att träffa en själ,
Som ville mig framåt leda
Och byta tankar och intryck med mig
Och hjälpa mig att få reda.

Men för de fina var jag för grof
Och jag ville icke genera;
Och mina kamrater begrepo mig ej,
De lågo för matfrågan mera.

I längden kan dock ingen människa gå
Så där för sig själf och tänka;
Och som ingen ville sig »sänka» till mig,
Så måste väl jag mig »sänka.»

Hos mina gelikar där mottog man mig,
Jag blef en af de mäst besatta,
Fast oftast förtviflan, som måste ha ljud,
Är det som mig kommer att — skratta.

Men kors! jag tror rent jag blir sentimental,
Det var ej min mening från början.
Nej, jag ville endast er visa min bild
Just sådan den står midt i smörjan.

Karolus.

Kan det komma godt af ondt?

Kan det komma godt af ondt? Nej, svarar *Fedraheimen*, nej säga vi anarkister. Ondt föder ondt. Vi äro på denna grund emot hämd, straff tvång o. s. v.

Men anarkisterna vilja ju revolution? Ja. Frågan är bara om revolution är något ondt eller något godt. — När en man lagt dig under sig, bundit dina händer, satt knät på ditt bröst, är det då en dålig (ond) hand-

ling, om du samlar all din kraft, sliter bandet, kastar mannen af dig och reser dig? I fall *det* är synd, så är det i det hela synd att lefva.

Men då ni brukar makt, så blir det väl tvång?

Sofisteri. När mannen icke vill med godo låta vara dig, så begagnar du *makt* att kasta honom af dig; du nyttjar makt för att komma i jämbredd, på *lika fot* med honom; du brukar makt för att få bort tvång. Men om du så i stället slog honom, kastade dig öfver honom, misshandlade honom — *det* vore tvång, hämd, straff. Det lägger sig slem på din lunga. Det tynger och rifver. Så dras musklerna samman; du hostar och spottar ut slemmet. Det är en revolution. Är *det* synd?

Alla rätt-tänkande människor säga, att arbetarne måste få sin rätt. Men de som känna mänskonaturen säga, att arbetarne måste *ta* sin rätt. Här komma så socialdemokraterna och säga: vi vilja ta vår rätt på *laglig* väg. Vi anarkister svara: Vägen kan icke vara laglig eller olaglig. Den kan endast vara praktisk eller opraktisk, möjlig eller omöjlig. Är man först på det klara med att det att ta jord, fabriker, samfärdsmedel o. s. v., samt göra det till samhällsegendom, att *det* är lagligt och *rättfärdigt*, så är den väg bäst som är den mest praktiska.

Vi tro på revolutionen. Öfvergången måste komma med revolution. I vanliga ögonblick äro folk för slappa. Men *då* vilja de ha kraft och mod att göra det som de le åt i dag och som de hålla för utopi. Revolutionen är som ett hostande. Det är samhällets krampansträngningar att bli slemmet, bli bördan kvitt.

Till de unga proletärerna.

Af Peter Kropotkin

(Ur »Paroles d'un revolté.»)

Mins du den gång du som pojke gick en vinterdag ned i den mörka gränden för att leka? Kylan bet sig in genom dina tunna benkläder och snöslasket sipprade in genom dina utslitna kängor. När du så på afstånd såg dessa rikt klädda barn, som tittade på dig så öfverlägset, visste du redan att dessa ungar, klädda som dockor, icke voro dig eller dina kamrater lika hvarken i intelligens, förnuft eller energi. Men sedermera, då du blef nödd att stänga dig inne i en värkstad från fem, sex på morgonen, måste stå där i tolf långa timmar vid en larmande maskin för att, själf en maskin, dag efter dag, år efter år följa dess rörelser i deras obevekliga takt, — gingo de andra hela tiden i fina skolor, på akademier och universitet för att njuta undervisning. Och nu äro dessa samma barn mindre intelligenta, fast bättre uppfostrade än du, nu ha de blifvit dina herrar och njuta all lifvets glädje, alla civilisationens fördelar. Medan du? Hvilken lott väntar dig?

Du har ett litet, trångt och mörkt rum, hvarest fem, sex mänskliga väsen äro sammanrotade på några få kvadratfot, och där din mor, sjuk af lifvet och gammal af sorg i stället för af ålder, ger dig såsom föda några brödbitar och potatis samt en mörk vätska som ironiskt kallas kaffe; och som förströelse har du detta enda, detsamma, ständigt återkommande spørsmål, hur du ska kunna betala bagarn i morgon och i öfvermorgon husvärden?

Men, *måste* du släpa samma eländiga lif, som dina föräldrar ha fört :

en 30, 40 år. Måste du slita hela lifvet igenom för att skaffa andra välståndets, kunskapens och konstens njutningar, medan du själf endast har det gnagande bekymret om hur du ska kunna skaffa dig en bit bröd? Vill du för alltid uppge det som gör lifvet så besvärligt, bara för att skaffa en hop dagdrifvare all öfverflödigt lyx? Vill du slita opp dig med tungt arbete för att när arbetslösheten kommer endast möta elände och nöd? Är det detta, som du fikar efter i lifvet?

Kanske ger du med dig. Du ser ingen utväg att komma ur det eländiga tillståndet, och du säger till dig själf: »Hela generationer ha haft samma lott, och jag som icke kan ändra någonting däri, jag måste också finna mig. Alltså, låtom oss arbeta och söka lefva så godt det går».

Godt! Lifvet själf skall upplysa dig.

En dag kommer en kris, en af dessa kriser, som icke mer äro öfvergående såsom förut, utan en kris, som ödelägger en hel industri, som prisgifver tusenden af arbetare åt den ohyggligaste nöd, som sköflar hela familjer. Du kämpar, som de andra, mot denna olycka. Men du får snart se, huru din hustru, ditt barn, din vän så småningom duka under, tyna bort inför dina ögon och af brist på föda, brist på omvårdnad dö på en usel bädd, medan lifvet, obekymrat om dessa som förgås, hvälfver sina glädtiga böljor i den stora stadens solstrålände gator. Då skall du förstå, hur upprörande uselt detta samhälle har det ställt, då vill du börja tänka på orsakerna till denna kris, din blick skall genomtränga denna orättfärdighet, som utsätter tusenden af mänskliga väsen för en handfull dagdrifvares snikenhet; du skall begripa att socialisterna hafva rätt, då de säga, att det nuvarande samhället kan och måste omskapas från grunden.

En annan gång, då din principal försöker genom en ny nedsättning af lönen, pressa ut några flera ören af dig för att än mer öka sin förmögenhet, då vill du protestera; men han svarar dig med hån: »Gå och ät gräs, om ni inte vill arbeta för den lönen». Du skall då inse, att din principal icke endast söker klippa dig som ett får, utan äfven att han betraktar dig som ett underordnat väsen, att han, icke tillfreds med att hålla dig i sina klor, också vill göra dig till slaf i alla hänseenden. Då, antingen underkastar du dig, uppgifver din mänskliga värdighet och slutar med att tåla enhvar förödmjukelse; eller blodet skall stiga dig åt hufvudet, du skall afsky den afgrund, du höll på att glida ned i; du svarar och utkastad på gatan, skall du inse, att socialisterna ha rätt, då de säga: »Res dig upp! Res dig upp emot det ekonomiska slafveriet, ty det är orsaken till allt slafveri!» Då vill du ta plast i socialisternas led och tillsammans med dem arbeta på afskaffandet af allt slaveri: ekonomiskt, politiskt och socialt...

En dag får du höra hennes historia, den unga flickans, hvilkens frimodiga blick, lediga gång, lifliga språkande du så ofta beundrat. Efter att år efter år hafva kämpat mot nöden, lämnade hon sin hembygd för att resa till den stora staden. Hon visste att kampen för tillvaron skulle där bli hård, men hon hoppades åtminstone att kunna ärligt förtjäna sitt bröd. Du vet nu, hur det gått henne. En ung man af öfverklassen »slog» för henne, hon lät öfvertala sig af hans vackra fraser och gaf sig hän med hela sin ungdoms lidelsefullhet, blott för att året därpå se sig öfvergifven, med ett barn vid sitt bröst. Hon förlorade icke modet, upphörde aldrig att kämpa, men i denna ojämna strid mot hunger och köld dukade hon till sist under och slutade sina dagar på man vet icke hvilket hospital...

Hvad vill du då göra? Antingen vill du söka skjuta hela detta obehagliga minne ifrån dig med en eller annan dum fras: »Hon var hvarken den första eller sista, säger du och några kvällar senare kan man på någon krog kanske få höra dig med en mängd råa ord besudla hennes minne för några fårhufvuden du är tillsammans med. Eller detta minne vill röra ditt hjärta; du söker upp den eländiga förföraren för att kasta hans förbrytelse i ansiktet på honom. Du kommer att tänka på orsakerna till dessa händelser, som återupprepas hvar dag, och lära dig begripa, att de icke komma att upphöra, att göra sig gällande, så länge samhället är delat i två läger; på ena sidan de nödlidande, och på den andra de lättjefulla, de njutningslystna, med de stora fraserna och djuriska lustarna. Du begriper, att det är hög tid att fylla denna afgrund, och du sluter dig till socialisternas led. (Forts.)

Under lien.

Medel på medel, kaka på kaka, Det mäktigaste vapen, arbetarklassen har till sitt förfogande — om den icke vill genast gripa till det »råa våldet» — är allmän strejk. När löneslafveriets stora massor fått detta klart för sig, då är befrielsens timma inne, då slås det gamla kapitalistsamhället sönder, en ny afdelning af världshistorien börjar.

Men ingenting godt som icke kan missbrukas. I stället för att agitera för och planlägga en allmän strejk såsom medel till *befrielse*, har man (med Belgien som förebild) föreslagit att proletariatet här hos oss skulle gripa till detta medel för att införa statssocialisternas stora trumf: *allmän rösträtt*. Detta förfaringssätt vore ungefär lika klyftigt som att skjuta med en kanon för att få rätt att skjuta med ett gevär. Emellertid är det godt och väl att man nu börjar vilja erkänna *det* medlet. Men frågas, då man vill gripa till det för en sådan struntsak som allmän rösträtt, hvad vill man då taga till för att få den privata eganderätten bort? Kanske man då vill gripa till »gevär på väggen»!

Dock, vill man på så sätt öfva massorna att nedlägga sina arbetsverktyg, så är ju mindre att säga däremot. Fast fara är, att massorna under den agitation, som måste föregå, lätt indragas i den föreställning, som liberalerna alltjämt tutat i öronen på dem, att en smula politisk frigörelse — det är målet. Men de, arbetarna, måste ständigt erinras om, att »utan *ekonomisk likställighet är den politiska frihet man erbjuder dem endast ett bedrägligt lockbete.*»

Att ofvannämnda fara icke är inbillad framgår bäst af en artikel af märket P. E. i *Soc.-Dem.* Hvarest det på ett ställe så betecknande heter: »det är tid på att Sverges arbetarklass också visar att den *vill* och *skall* ha sina rättmätiga fordringar igenom.» Rättmätiga fordringar! Hvilka äro de, manne? Jo att döma af artikelns andemening: allmän rösträtt och lagstadgad förkortad arbetsdrag. Och för att nå dessa *medel* är det som förf. föreslår — allmän strejk. Berget skall föda en rätta.

Allmän strejk är ett medel att komma till allmän rösträtt, allmän rösträtt ett medel att skaffa lagstadgad normalarbetsdag, normalarbetsdag ett medel att påskynda storindustriens utväckling, storindustriens rastlösa utväckling åtföljes af ett ständigt växande armod och elände bland massorna, kastar allt flera ned i arbetslöshetens förtryck, och — detta i förtryckets tunga,

dådlösa sömn försänkta proletariatet *lär* alldeles icke vara mäktigt, att från grunden lösa den sociala frågan.

Sådant är de reformsökandes resonnemang, om man riktigt noga synar det i sömmarna.

*

Med gåfvor och gengåfvor varar vänskapen längst. Röd Flaggs artikel i förra numret: *Kotteripolitisk förföljelse* var tillräckligt obehaglig för hr Danielsson, att icke *Soc.-Dem:s* redaktör skulle få ett anfall af moralisk indignation och räcka hedersvännen från den minnesvärda kompromiss-sommaren 1890 en hjälpsam hand. Det välkända notsystemet är ännu icke bortlagt, och i en not är det, som hr Branting i *Soc.-Dem.* behagar kalla *Röd Flaggs* artikel för en »skamlig smutskastning på hr Danielsson.» Uttrycket är ett oförvanskat lån från kapitalisttidningsdrakarne. De skrika alltid på »smutskastning», när huden flås af någon helig Laurentius' ben och det ser värkligen ut som om den svenska socialdemokratien befunne sig midt inne i en helgonkanonisering; på det den högtidliga ceremonien måtte föras till ett lyckligt slut, så för all del — akta »martyrerna!» Intet ondt om dem! Inga profana, triviala anständighetskräf på dem!

Men just det att cheferna så ömtåligt hålla på hvarandras halfgudsposition visar, att man hunnit ett godt stycke in i steriliseringen till — sekt.

Hvilket vilja dock arbetarne: Att det *tiges* om sådana smutsiga tilltag, som det, hvartill hr Danielsson gjort sig skyldig, eller att det *sjunges ut?*

Skall arbetarpartiet segla med ett lik i lasten? det är frågan.

Siffror tala.

En medarbetare i San Franzisco's »Arbeiterzeitung» uppställde för en tid sedan följande inträssanta räkneexempel:

Man rör sig mycket nu för tiden med millioner. En stad, som icke räknar åtminstone en million innevånare, är nu för tiden egentligen blott en småstadshåla och en karl, som inte kan klå till sig minst en million, är som skriftställare betraktad blott en fattig sate. Men om äfven inte hvar och en har millionerna i handgriplig form på fickan, på tungan bär hvar och en dem. Och trots detta har de flesta människor icke en aning om huru mycket en million innebär.

Det antages allmänt, att familjen Vanderbilt är värd 200 millioner (200,000,000) dollars. Huru mycket pengar är det?

Det är nu ungefär sex tusen år sedan* Adam blef utkörd ur paradiset för att förtjäna sitt bröd i sitt anletes svett. Då fanns ännu icke löneslafveriet och pänningen var mera »sparsamt förekommande»; men antaga vi att hr Gud hade beviljat vår Adam ett årsanslag på 25,000 dollars, något som säkerligen icke varit för mycket, och antaga vi vidare, att hr Adam ännu vore vid lif och hade den 1:sta sistlidne januari uppburit sitt sextusende apanage och hade sparat alla dessa pengar, — huru mycket hade han då egt nu? Precis 150 millioner dollars, d. v. s. han vore ännu 50 millioner fattigare än Vanderbilt.

Nu vända vi på spettet och antaga att Vanderbilt vore Adam och har förtjänat sina 200 millioner på ärligt vis och i sitt anletes svett. Huru stor

* Uppgiftens tillförlitlighet får stå för författarens räkning.

skulle hans dagliga aflöning varit, om han arbetat hvarje dag, hvardag som helgdag, och icke varit sjuk någon enda dag. Svar: öfver 90 dollars.

Häraf ser man på det tydligaste huru långt man kan bringa det med flit och sparsamhet, ty för vår Vanderbilt har det icke ens behöfts några hundra år att »spara ihop» 200 millioner dollars, trots det att ingen medlem af familjen någonsin varit president i Förenta staterna och på så sätt förtjänt Adams apånage på 25,000 dollars.

En bild af det lagliga tjufveriet.

Enligt den amerikanska tidskriften *Forum* fins det i Amerika

200	pärsoner med 20	mill., tills.	4,000	mill. dollars
400	»	» 10	»	4,000 »
1,000	»	» 5	»	5,000 »
2,500	»	» 2½	»	6,250 »
7,000	»	» 1	»	7,000 »
20,000	»	» 0½	»	10,000 »

Således, 31,100 pärsoner, som hvar och en kallar en förmögenhet på minst 500,000 dollars sin egen, ega tillsammans 36,250 millioner dollars. Då nu Förenta staternas millionrikedom uppgår till 60 milliarder dollars, så kommer på de öfrigas del — och de öfriga räkna nära 65 millioner — blott 23,750 mill. dollars.

Alltså befinner sig tre femtedelar af nationalförmögenheten i händerna på en 200-del af befolkningen.

Exklusioneni Malmö socialdemokratiska förening.

De exkluderades förklaring.

Den notis, som under rubriken »*Socialdemokratiska föreningens rensning*» fans intagen i lördags åtta dagar i *Arbetet* och afhandlade socialdemokratiska föreningens föregående dag fattade beslut om utvotering af oss under-tecknade ur föreningen, tarfvar ovilkorligen en förklaring äfven från vår sida, för hvilken vi härmed anhålla om plats i *Under röd flagg* då redaktören af *Arbetet*, sin vana likmätigt, häft den fria yttranderätten genom att *vägra* plats för vårt svar.

Striden på två sammanträden i Malmö socialdemokratiska förening har gällt det bötesbelopp, som kvinliga arbetareförbundets ordförande ådömts för försummad anmälan af en fäst m. m. Denna bötessumma, uppgående tillsammans till 162 kr. 50 öre, har socialdemokratiska föreningen på ett sammanträde i sistlidne december månad beslutit att antingen skänka eller låna kvinliga arbetareförbundet. Då bötessumman i mars månad af polisen utkräfdes, gick den dömda upp till poliskontoret och erbjöd sig att betala de 50 kronorna, de egentliga böterna (återstoden 112 kr. 50 öre var s. k. utskänkningskatt) i den tron, att dessa skulle vara tillräckliga, då hon visste att utskänkningskatten ej kunde afsittas, utan skulle uttagas på s. k. exekutiv väg. Polisen förklarade nu att antingen skulle hela beloppet betalas eller också de 50 kronorna afsittas, ty något särskiljande finge ej ske. Nu hänvände sig den dömda till socialdemokratiska föreningens sekreterare, hr C. H. Lundgren

(föreningen har ingen ordförande, hvadan sekreteraren är dess representant) med begäran att socialdemokratiska föreningen nu skulle uppfylla sitt gifna löfte. Sekreteraren förklarade nu att föreningens beslut endast gällt de 50 kronorna och ej utskänkningskatten, och föreningen vore således ej skyldig att utbetala denna summa, men lofvade förelägga saken för styrelsen.

(Det kan behöfva anmärkas, att när beslutet fattades i socialdemokratiska föreningen upplystes det från kvinnliga arbetareförbundet att de 50 kronorna funnos i förbundets egen kassa, hvadan socialdemokratiska föreningens garanti *endast* kunde gälla det återstående beloppet.)

Den af polisen medgifna fristen på tre dagar utlöpte, och styrelsen gjorde ej den ringaste ansats till ett fullgörande af föreningens beslut, trots att pengar fans i kassan, hvadan ingenting annat fans att göra för den dömda än att gå i fängelse.

Detta styrelsens beteende kunde ej annat än på det lifligaste uppröra hvarje rättänkande föreningsmedlem. Ty det var tydligt att styrelsen handlat på detta sätt därför att den dömda tillhörde *oppositionen*, och uraktlåtet att fullgöra föreningens beslut var sålunda en *politisk förföljelse* så mycket eländigare, som den träffade en kvinna, hvilken nedlagt rätt stort arbete i arbetarrörelsen här på platsen, men som hade det felet att ej kunna gilla ledarnes omsädling i reaktionär riktning.

På närmast därpå följande sammanträde, hvilket hölls Mariæ bebådelsedag, togs frågan upp och socialdemokratiska föreningen beslöt då med 18 röster mot 8 att gifva styrelsen ett misstroendevotum med anledning af dess uppträdande i denna sak.

Detta nederlag var mer än styrelsen kunde tåla. Man beslöt att hämnas och *under veckans lopp inskrefvos inemot ett hundratal nya medlemmar* (nästan hufvudsakligen cigarrarbetare å Unionens fabrik), på hvilka man visste sig kunna lita. Och efter det styrelsen — i strid mot föreningens på föregående möte fattade beslut — i *Arbetet* haft inne en genomgående osann s. k. förklaring utlystes nytt möte långfredagen. Där skulle slaget stå.

Sedan båda parterna haft ordet i en mycket stormig debatt (styrelsen afgifvande samma osanna förklaring som i tidningen) erhöi styrelsen med tillhjälp af den nyförvärfvade voteringsmaskinen ett *förtroendevotum* — för det den låtit en kvinna i särskilt ömtåliga omständigheter gå i fängelse, oaktat föreningen beslutit att betala hennes böter.

Men rentvättningsceremonien var inte slut ännu. Styrelsen med redaktör Axel Danielsson i spetsen, skulle hafva en ännu mera lysande »upprättelse». Till den ändan fordrade den att de värsta oppositionsmakarne, bland dem vi undertecknade, skulle uteslutas ur föreningen. Beträffande en af oppositionen togs fordringen tillbaka, men mot oss fullföljdes den, och *segare än hovedbestyrelsen i Köpenhamn* vågade ej styrelsen uppgifva de verkliga skälen till exkluderingen, nämligen *våra anarkistiska åsikter och bekämpande af Axel Danielssons diktatur*, utan begärde vår utsparkning på grund af oredlighet med partiets medel (mera härom här nedan) och ovärdiga uppträdande i föreningen. Föreningens sammanråfsade majoritet beviljade allt hvad styrelsen fordrade och vi utvoterades med glans.

Angående det »ovärdiga uppträdandet» vid föreningens sammanträde ska' vi först be att få säga ett par ord. Det är sant att vi så väl som den andra parten ej vågde orden, men det har sin förklaring däri, att våra anföranden nästan hvarje gång nedtystades med stampningar och skrän samt

vidare att ordföranden, hr Axel Börjesson, betedde sig till den grad partiskt, att våra motståndare fingo svärta ned oss så mycket de orkade, hvaremot vi *fråntogos* ordet då vi ville förklara oss. Ja, det gick en gång så långt, att tvänne cigarrarbetare, tillhörande den »tänkande» majoriteten, stodo färdiga att med knytnävarne som argument trumfa sin mening i en af de oppnerades för deras vishet omottagliga hjärna. Och vidare angående de uttryck som vi vid detta tillfälle använde om föreningens majoritet, såsom »röstboskap» »köpt majoritet» m. fl., undra vi om de ej voro berättigade vid detta tillfälle.

Vi skola nu afgifva vår förklaring angående den oredlighet vid handhafvandet af partiets medel, som enligt tidningen *Arbetets* försäkran var orsaken till vår exkludering. Hr Danielsson hotar med att, därest vi göra det ringaste försök att framställa denna utvotering såsom härrörande från politisk förföljelse, partiet skall få veta *allt*. Ah, det nöjet ska' vi bespara er, hr Danielsson! Partiet skall verkligen få veta allt, men af *oss*, inte af er!

Med L. Chr. Nielsens räkenskaper för romanbiblioteket hänger det i all enkelhet ihop på det sättet, att räkenskaperna för romanen »Albertine» blefvo godkända hösten 1890, och hvad räkenskaperna för »Hvad gatan slukar» heter det bland annat i protokollet för socialdemokratiska föreningens sammanträde den 15 januari 1891, att sedan flera talare klandrat Nielsens handlingssätt beslöts, att han skulle betala 8 kr. 93 öre, hvilket belopp han var skyldig enligt revisorernas berättelse. *Härvid fick saken bero*. Alltså var den härmed afgjord. Det omtalas ej i protokollet, att saken åter skulle upptagas — tvärtom var den afgjord med, att Nielsen betalade sin skuld. Har Nielsen nekat att göra detta? Nej, aldrig! Man anförde visserligen klander öfver det sätt, hvarpå räkenskaperna blifvit förda, men hvarför klandrar man ej det sätt, hvarpå tidningen »Arbetets» räkenskaper föras? Hvarför just oppositionens räkenskaper? Hvarför kasta sten, då man själf sitter i glashus? Nej, säg rent ut mina herrar, att man klandrar oss för att slippa kritik själf. Man följer den visa regeln, att klandra andra för de fel man själf har.

Vidare ha vi Nils Wessel. Hans stora »oredlighet», som vid flerfaldiga tillfällen blifvit framhäfd, består i följande. Socialdemokratiska föreningen beviljade vid tvänne särskilda tillfällen ett belopp af 25 kronor åt redaktör Per Eriksson i Göteborg. Wessel hade, som föreningens ordförande, i uppdrag att afsända dessa medel. Det första af dessa belopp afsändes genast, men det andra nådde, till följd af flera samstötande omständigheter, först tämligen lång tid efter det att det blifvit beviljat, sin bestämmelse. Emellertid drogs denna sak fram på ett föreningssammanträde i november månad och hr Danielsson & C:o — som här såg ett lämpligt tillfälle att göra sig kvitt en obehaglig oppositionsman — framställde naturligtvis saken i den afskyvärdaste dager. Beloppet var emellertid *betalt* rätt lång tid före sammanträdet och hela historien skulle — ifall ej det varit en misshaglig pärson, som varit inblandad däri — ansetts som slart, förlåtligt hos en pärson, öfverhopad med göromål.

N. O. Westers »oredlighet» är följande. Han har liksom L. Chr. Nielsen, varit expeditör för romanbiblioteket. När revisionen för detta blifvit framlagd för föreningen och N. O. Wester beviljats ansvarsfrihet, begärde Wester ordet och anhöll om anstånd med erläggandet af det kontanta belopp, omkring 30 kronor, som skulle finnas i kassan, på grund af, att han i *flere månader gått arbetslös*. I den härpå följande diskussionen uppträdde bl. a. en af styrelsens medlemmar, skraddaremästaren Carl P. Braun, och föreslog att föreningen skulle som erkänsla för Westers nit för arbetarrörelsen och då han

faktiskt blifvit arbetslös som agitator för socialismen, skänka honom detta be-
lopp. *Detta beviljades af föreningen enhälligt*, men det hindrar ej föreningen,
att nu ett par månader efteråt stämpla Wester som oredlig.

Af hvad här anförts synes tydligt *att talet om att vi utvoterats för ored-
lighet är falskt*. Ty hade man velat exkludera oss därför, så hade man kun-
nat eller *bort* göra det för länge sedan. Men saken är helt enkelt den, att
man ej vågar att föra öppet språk. Och därför måste man uppfinna skäl,
som kunna tillfredsställa brackandan i partiet, ty ifall man ärligt sagt ifrån,
att vi blifvit utvoterade för det vi opponerat oss, så skulle kanske ett och
annat af de socialdemokratiska fären fått ögonen upp för *den humbug man i
socialdemokratiens namn bedrifver*.

Vi våga sålunda, trots hr Danielsons hot, att anse denna exkludering som

politisk förföljelse,

och vi vidhålla detta, må redaktionen af *Arbetet* spy ut än så många oför-
skämdheter och lögner utöfver oss. Vi ha visserligen ej såsom socialdemo-
kraternas i södra Sverge diktator har, ett organ till vårt förfogande, men vi
skola i alla fall veta att göra oss påmindas och därest *Arbetet* fortsätter att
vara, hvad det nu en längre tid varit, *en pamflett mot dem, som våga hysa en
annan mening än hufvudredaktören*, samt ett organ, som relaterar s. k. klass-
medvetet sladder, nödgas vi att tillgripa andra åtgärder. Och vi komma må-
hända att då äfven granska en och annan af dessa ledare, som nu likt fari-
séeser slå sig för sina bröst och ropa: »korsfäst, korsfäst!», i sömmarne och se
till, hur det står till med deras egen redlighet.

Vi sade här ofvan att vi varit föremål för politisk förföljelse. Välan, vi
ska i korthet bevisa detta. Ända från den tid, då hr Danielson i en hast,
seende ett riksdagsmandat hägra för sina blickar, ändrade sig från motståndare
af parlamentarismen till anhängare af densamma, och vi opponerade oss, ha
vi systematiskt förföljts af honom. Vi ha, under än den ena, än den andra
lumpna förevändningen, drifvits från den ena platsen efter den andra. Obe-
tydliga förseelser, som ursäktats hos hvilken annan som helst (och som prin-
cipiella socialdemokrater, hvilka ju ej se på en gärnings värkan utan dess or-
sak, ovilkorligen måste ursäkta) ha hos oss ansetts som brott och användts
som vapen mot oss.

Vi ha bränmärkts i partiorganet, det är sant. Men vi bränmärka till-
baka. Vi vädja till hvarje rättänkande revolutionär arbetare och fråga: hvad
redlighet finnes det hos den man, som snedvrider en hel arbetarrörelse för
sina privatinträssens skull? Hvad slags socialdemokrat är den man, som for-
drar absolut underkastelse af partimedlemmarne vid äfventyr af bränmärkning
och utsparkning? Blir det ej ett hån, då samme man talar om frihet, jämlik-
het och broderskap men vill vara själfhärskare, ja anses som halfgud, och äro
ej de, som understödja honom i klättrandet uppåt och tjäna som marionett-
dockor då frihetens principer trampas under fötterna, medskyldiga? *Är ej deras
socialdemokrati en lös fernissa, som sitter utanpå den gamle Adam?*

Man har hånat våra anarkistiska åsikter. Men var så god. Det be-
kommer oss ej det ringaste. Vi skola i alla fall agitera för dem så godt vi
kunna. Och för en själfständig och tänkande människa måste anarkismen
med allt utrotande af all auktoritet, allt slafveri, samt uppfostrandet af männi-
skorna till tänkande och själfständiga män och kvinnor, vara mera tilltalande
än en socialdemokrati, *som vill afskaffa den ena auktoriteten och sätta upp
en annan i dess ställe*, som vill ha människorna stöpta i samma form och i

hvilken det är ett brott att tänka annorlunda än chefen eller en kongress befäller.

Vi öfverlämna nu lugnt vår sak till allmänhetens bedömande, endast förbehållande oss att återkomma med ytterligare själf försvar, ty vi tvifla ej på att lumpenheterna mot oss skola fortsättas.

Malmö den 7 april 1891.

L. Chr. Nielsen. Nils Wessel. N. O. Wester.

Dragnaglar.

Allting som nedbryter en man och gör honom fysiskt eller moraliskt kraftlös, drifver honom till att berusa sig. Detta är orsaken till att dryckenskapen är en så vanlig last hos »parian» i våra civiliserade samhällen, fabriksarbetarne. Förbrukandet af alkoholhaltiga drycker tilltager i samma mån som storindustrin utvecklas.

Tousseneel.

Det fins ingenting absolut eller faställt i moralen; den uttrycker endast det mänskliga samvetets tillstånd och dess utvecklingsgrad i ett visst gifvet ögonblick. Den kan lika litet som något annat undandraga sig framåtskridandets allmänt gällande lag.

Louise Åckermann.

Mänsklighetens stora massor sucka under de privilegier, historien har tvingat på dem. Men den största martyr, den som lider mäst under dessa privilegier, den som bär de tyngsta bördorna, det är nu som alltid kvinnan.

Rik eller fattig, mö eller moder, det är alltid kvinnan som kufvas mäst af de orättfärdigheter, som hvila på mänskligheten.

Kropotkin.

Obs.

Som Malmö-afslöjandena kommit revyn i sista stund tillhanda ha par artiklar, en insändare samt följetongen m. m. måst ur detta nummer uteslutas.

Försök på en månad!

Prenumerationsanmälan

*fortskaffas till expeditionen genom Wilhelmssons tryckeri, allm. telef. 4773.
(Priset är med hembärning 20 öre i månaden.*

I landsorten prenumereras å närmaste postkontor. Pris: till årets slut 1: 80; halft år 1: 20 samt kvartal 70 öre.

Utgifvarens adress är Drottning. 95 C.

Lösnummerpris: 5 öre.

Försök på en månad!